

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2006-2007

6 juli 2007

VOORSTEL VAN DECREET

– van mevrouw **Elke Roex** –

**houdende wijziging van artikel 6, §1, van het decreet van 30 maart 1999
houdende de organisatie van de zorgverzekering met het oog op de
ambtshalve gelijkstelling van de bicommunautaire residentiële voorzieningen**

Dit voorstel van decreet werd ingetrokken op 29 mei 2008.

TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

Brusselaars die aangesloten zijn bij de Vlaamse zorgverzekering kunnen in aanmerking komen voor tenlastenemingen voor residentiële zorg als zij een beroep doen op de bicommunautaire (niet-medische) zorgvoorzieningen. De voorwaarde daarvoor is dat die voorzieningen een overeenkomst houdende gelijkstelling met erkenning afgesloten hebben met het Vlaams Zorgfonds. Bicommunautaire voorzieningen zijn voorzieningen die in Brussel gevestigd zijn en erkend worden door de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie op basis van artikel 60 van de bijzondere wet van 12 januari 1989 met betrekking tot de Brusselse instellingen. Er zijn 141 bicommunautaire residentiële voorzieningen en 26 bicommunautaire thuiszorgvoorzieningen (12.300 erkende bicommunautaire bedden)¹. Het gaat in dit voorstel enkel over de volgende soorten residentiële voorzieningen: rusthuizen, rust- en verzorgingstehuizen of psychiatrische verzorgingstehuizen.

De gelijkstelling met erkenning van de bicommunautaire voorziening in het kader van de zorgverzekering is gebaseerd op het besluit van de Vlaamse Regering van 14 november 2003 houdende gelijkstelling van voorzieningen, gevestigd in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad, met de in het kader van de zorgverzekering van rechtswege erkende voorzieningen (B.S. 16.1.2004). Zij dienen daarvoor een aanvraag in met het aanvraagformulier volgens het ministerieel besluit van 21 november 2003 houdende vaststelling van het aanvraagformulier tot het sluiten van een overeenkomst houdende gelijkstelling met één van de in het kader van de zorgverzekering van rechtswege erkende voorzieningen (B.S. 12.12.2003). De overeenkomst wordt afgesloten tussen de voorziening en het Vlaams Zorgfonds, bedoeld in artikel 3 van het decreet van 7 mei 2004 tot omvorming van het Vlaams Zorgfonds tot een intern verzelfstandigd agentschap met rechtspersoonlijkheid en tot wijziging van het decreet van 30 maart 1999 houdende de organisatie van de zorgverzekering. De voorziening krijgt een gelijkstellingsnummer.

Eind juli 2004 waren 66 bicommunautaire voorzieningen gelijkgesteld door de Vlaamse Regering. Daaronder vallen vier thuiszorgvoorzieningen: van de Stad Brussel en de OCMW's van Evere, Ukkel en Jette. Van die OCMW's zijn ook de residentiële voorzieningen erkend. Er zijn 58 of minder dan de helft van de in aanmerking komende residentiële voorzieningen gelijkgeschakeld. In totaal gaat het om 5588 bedden. Daarnaast zijn er nog twee dagverzorgingscentra en vier psychiatrische verzorgingstehuizen erkend². In de andere voorzieningen zijn de beheerders niet overgegaan tot een aanvraag voor gelijkstelling, onder meer omdat heel wat Brusselse OCMW's er om politieke redenen weinig voor voelen hun voorzieningen te laten erkennen door de Vlaamse Gemeenschap. De voorzieningen ondervinden nochtans geen financiële of andere consequenties van de gelijkstelling.

De personen die in de niet-gelijkgestelde voorzieningen verblijven, kunnen geen beroep doen op de zorgverzekering. Zij ondervinden daardoor financieel nadeel. Ze worden gediscrimineerd ten aanzien van bewoners van andere rusthuizen in het Brusselse Gewest omdat hen het recht op de zorgverzekering wordt ontzegd, ook al hebben ze hun bijdragen betaald. Daarbij moet er rekening gehouden worden met het feit dat de vrijheid van keuze van een rusthuis gering is: men moet een instelling vinden waar nog plaats is, een rusthuis dat goed bereikbaar is voor de achterblijvende partner en kinderen, dat niet te duur is. We kunnen de bewoner dus maar beperkt responsabiliseren om te kiezen voor een rusthuis met gelijkstelling voor de prijs die hij betaalt. Toch blijkt uit een enquête van de vzw Home-Info dat het feit of men een beroep kan doen op de zorgverzekering een belangrijk criterium is geworden voor ouderen bij de keuze van een rusthuis. Ouderen zullen op basis daarvan dus eventueel kiezen voor een voorziening die wat andere aspecten betreft minder geschikt is (kleinere kamers, moeilijk bereikbaar voor familieleden enzovoort). Daarom is het wenselijk de solidariteit van de Vlaamse Gemeenschap uit te breiden naar alle bicommunautaire verblijfsvoorzieningen.

Dit voorstel van decreet wil de gelijkstelling ambtshalve toekennen. Met dat doel wordt artikel 6, §1, van het decreet van 30 maart 1999 houdende de

¹ Vraag om uitleg, Vlaams Parlement, Commissie voor Welzijn, Volksgezondheid en Gelijke Kansen, vergadering 10-02-2004.

² Beleidsnota 2004 – 2009. Welzijn in verbondenheid, ingediend door mevrouw Brigitte Grouwels, collegelid bevoegd voor Welzijn, Gezondheid en Ambtenarenzaken, Vlaamse Gemeenschapscommissie, februari 2005.

organisatie van de zorgverzekering aangevuld met de ambtshalve gelijkstelling van de bicommunautaire rusthuizen, rust- en verzorgingstehuizen of psychiatrische verzorgingstehuizen met een erkenning in het kader van de zorgverzekering.

De ambtshalve gelijkstelling vermijdt het gevaar van de bevoegdheidsoverschrijding aangezien er geen extra voorwaarden opgelegd worden aan de bicommunautaire voorzieningen. Het welzijns- en gezondheidsbeleid van de bevoegde overheid – in casu de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie – wordt niet tegengewerkt. De voorgestelde regeling is conform de adviezen en arresten van de Raad van State³⁻⁴.

De overeenkomst die momenteel vereist is voor de gelijkstelling houdt een aantal voorwaarden in t.a.v. de voorzieningen:

- verstrekken van de dienstverlening in de Nederlandse taal aan gebruikers die dat wensen;
- in het Nederlands opstellen van documenten bestemd voor de zorgkassen en het Vlaams Zorgfonds;
- aanvragen van de erkenning bij de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie;
- naleven van de regels die bij of krachtens het decreet van 30 maart 1999 en zijn uitvoeringsbesluiten vastgesteld zijn;
- medewerking verlenen aan het toezicht door het Vlaams Zorgfonds op de naleving van de bepalingen;

³ Raad van State, advies over een ontwerp van besluit van de Vlaamse regering houdende gelijkstelling van voorzieningen en professionele zorgverleners, gevestigd in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad, met de in het kader van de zorgverzekering van rechtswege erkende voorzieningen en professionele zorgverleners, Advies 34.647/3, 18-02-2003.

⁴ Raad van State, arrest ten aanzien van het verzoekschrift van de Franse Gemeenschapscommissie om de schorsing van de tenuitvoerlegging te vorderen van het ministerieel besluit van 21 november 2003 houdende vaststelling van het aanvraagformulier tot het sluiten van een overeenkomst houdende gelijkstelling met één van de in het kader van de zorgverzekering van rechtswege erkende voorzieningen, Arrest 157.168, 30-03-2006.

- meedelen van de intrekking van de erkenning door de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie aan het Zorgfonds.

Ten aanzien van deze voorwaarden is het volgende vast te stellen:

- het gebruik van de Nederlandse taal in de dienstverlening en de briefwisseling wordt wettelijk opgelegd aan de bicommunautaire voorzieningen bij de wet. Weliswaar is de taalwetgeving (de gecoördineerde wetten van 18 juli 1966 op het gebruik van de talen in bestuurszaken) in beginsel niet van toepassing op de zorgvoorzieningen, ongeacht hun mono- of bicommunautair statuut. De taalwetgeving is in beginsel enkel van toepassing op de bicommunautaire openbare voorzieningen. Alle bicommunautaire voorzieningen worden vanzelfsprekend wel verondersteld om in een tweetalige dienstverlening te voorzien, aangezien ze krachtens hun bicommunautair statuut geacht worden zich tot de beide taalgemeenschappen te richten. De openbare voorzieningen zijn automatisch bicommunautair en moeten de taalwetgeving in bestuurszaken volgen. Bijgevolg zijn ze verplicht tweetalig. Ze moeten daarom Nederlandstalige patiënten, indien ze dat wensen, in hun taal bedienen en alle documenten en briefwisseling in het Nederlands geven. Afhankelijk van hun functie, moeten de personeelsleden van de verzorgingsinstellingen die in contact komen met het publiek, daartoe over de nodige kennis van de beide landstalen beschikken. Het Verenigd College van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie vervult het administratief toezicht op de bicommunautaire instellingen. Zij kan een aanwerving of benoeming die in strijd is met de taalwetgeving vernietigen. Dat kan enkel wanneer beide bevoegde ministers, één van elke taalrol, die beslissing ondertekenen.

In de Brusselse voorzieningen is er nog niet overal een correcte toepassing van de taalwetgeving, maar er zijn positieve evoluties. Nederlandstalige bejaarden in de bicommunautaire sector worden er zich van bewust dat ze recht hebben op Nederlandstalige zorg;

- de erkenning door de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie evenals de schorsing of stopzetting ervan kan door het Zorgfonds zelf vastgesteld worden op basis van de publicatie in het Belgisch Staatsblad.

De regels opgelegd aan de voorzieningen door de Vlaamse Gemeenschap in het kader van de zorgverzekering zijn, op de taalvoorwaarden na, uitermate beperkt. Het toezicht erop kan probleemloos gebeuren door het controleren van de gerechtigde op een tenlasteneming⁵.

Uit het voorgaande moet men besluiten dat het weglaten van de voorwaarden, opgelegd door de overeenkomst van gelijkstelling geen nadeel zal berokkenen aan de gebruiker of aan de Vlaamse Gemeenschap. Het zal integendeel de discriminatie wegwerken die momenteel bestaat tussen de bewoner van een bicommunautair rusthuis met een gelijkstelling en de bewoner van een dergelijk rusthuis zonder gelijkstelling. Tegelijk krijgt de Vlaamse Gemeenschap door de ambtshalve toekenning meer mogelijkheden om de Brusselse zorgbehoevende inwoners waarvoor ze bevoegd is, de wenselijke ondersteuning toe te kennen via de zorgverzekering.

Elke ROEX

⁵ “Als een voorziening of een professionele zorgverlener de kostprijs die hij aanreket aan een gebruiker voor een bepaalde zorgverstrekking verhoogt omdat die gebruiker recht heeft op een in het decreet bedoelde tenlasteneming, kan [het hoofd van het agentschap Zorg en Gezondheid]14 de in artikel 2 bedoelde erkenning intrekken, onverminderd de bepalingen van artikel 2 en van §1 van dit artikel. [...]” (artikel 3, §1, tweede alinea van het besluit van de Vlaamse Regering van 28 september 2001 houdende de erkenning, de registratie en de machtiging, en houdende de aansluiting, de aanvraag en de tenlasteneming in het kader van de zorgverzekering (B.S. 20.III.2002)).

VOORSTEL VAN DECREET

Artikel 1

Dit decreet regelt een gemeenschapsaangelegenheid.

Artikel 2

Aan artikel 6, §1, tweede lid, van het decreet van 30 maart 1999 houdende de organisatie van de zorgverzekering, ingevoegd bij decreet van 20 december 2002, wordt een punt 4° toegevoegd, dat luidt als volgt:

“4° in een bicommunautair rusthuis, rust- en verzorgingstehuis of psychiatrisch verzorgingstehuis verblijven.”.

Elke ROEX
